

וואַקצין אינפֿארמאַציע אַרויסזאָג

Many Vaccine Information Statements are available in Yiddish and other languages. See www.immunize.org/vis

פֿיל וואַקסין אינפֿארמאַציע סטעיטמענטס זענען אוועילעבל אין אידיש און אנדערע שפראכן. זעט www.immunize.org/vis

COVID-19 וואַקצין: וואָס איר דאַרפֿט וויסן

1. פֿאַרוואָס צו וואַקצינירט ווערן?

COVID-19 וואַקצין קען פֿאַרשטערן COVID-19 קראַנקייט. וואַקסינאַציע קען העלפֿן פֿאַרקלענערן די שטרענגקייט פֿון COVID-19 קראַנקייט אויב איר ווערט קראַנק.

COVID-19 איז פֿאַרשאַפֿן ביי אַ קאַראַנאַווירוס גערויפֿן SARS-CoV-2 (שווער אַקיוט רעספּיראַטאָרי סינדראַם, קאַראַנאַווירוס) וואָס פֿאַרשפּרייט זיך גרינג פֿון מענטש צו מענטש. COVID-19 קען פֿאַרשאַפֿן מילד צו מעסיק קראַנקייט וואָס קען דויערן עטלעכע טעג, אָדער שווער קראַנקייט וואָס באַדאַרפֿט שפּיטאָליזאַציע, אינטענסיווע אָפּהיטונג, אָדער אַ ווענטילאַטאָר כדי צו העלפֿן מיט אַטעמען. COVID-19 קען דערפֿירן צו טויטפֿאַל.

אויב אַן אינפֿעקטעד מענטש האָט סימפּטאָמס, זיי מעגן אויסמעקן 2 צו 14 טעג נאָך אויסשטעלונג צום ווירוס. אַלע קענען האָבן מילד צו שווערע סימפּטאָמס.

- מעגלעכע סימפּטאָמס אַרייננעמען פֿיבער אָדער ציטערן, הוסט, קורצנעס פֿון אַטעם אָדער שוועריקייט צו אַטעמען, מידיקייט (זיין פֿאַרמאַטערט), מוסקל אָדער קערפּער ווייטיקן, קאָפּ ווייטיקן, ניי אָנווער פֿון טעם אָדער שמעקן, האַלדזווייטיק, שטופּעניש אָדער רינען נאָז, עקל אָדער שילשול.
- מער ערנסט סימפּטאָמס קענען אַרייננעמען פּראָבלעמען צו אַטעמען, איבער בלייבן ווייטיק אָדער דריקונג אין ברוסטקאָסטן, ניי צעמישונג, אוממעגלעכקייט צו וואַכן אָדער וואַך בלייבן, בלאַס, גרייז אָדער בלוי הויט, ליפּן אָדער נעגל, אָפּגעגען אויפֿן הויט טאָן.

עלטערע דערוואַקסענע און מענטשן מיט עטלעכע אַנדערליינג מעדיקאַל צושטאַנדן (אַזוי ווי האַרץ אָדער לונג קראַנקייט אָדער צוקערקרענק) זיינען מסתּמא צו ווערן זייער קראַנק פֿון COVID-19.

2. COVID-19 וואַקצין

די דערהיינטיקט (פֿאַרמלען) COVID-19 וואַקצין איז רעקאָמענדירט פֿאַר אַלעמען 6 מאָנאַטן אַלט און עלטערע.

COVID-19 וואַקציניען פֿאַר זייגקינדער און קינדער 6 מאָנאַטן ביז 11 יאָר אַלט זיינען פֿאַראַנען לויט נויטפֿאַל ניצן אויטאָריזאַציע פֿון דעם Food and Drug Administration (FDA) (שפּייז און דרוג פֿאַרוואַלטונג). ביטע פֿאַרוויפֿט זיך צו די פֿאַקט בלעטלען פֿאַר מקבלים און אָפּהיטער פֿאַר מער אינפֿארמאַציע.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

פֿאַר מענטשן 12 יאָר אַלט און עלטערע, דערהיינטיקט COVID-19 וואַקציניען, פּראָדוצירט ביי ModernaTX, Inc. אָדער Pfizer, Inc. זיינען באַוויליקט ביי FDA (Food and Drug Administration).

• **אַלעמען 12 יאָר אַלט און עלטערע** דאַרפֿן באַקומען 1 דאָזע פֿון אַן FDA-באַוויליקט, דערהיינטיקט 2023-2024 COVID-19 וואַקצין. אויב איר האָט לעצטנס באַקומט אַ COVID-19 וואַקצין, איר דאַרפֿט וואַרטן לפחות 8 וואַכן נאָך אייער לעצטע דאָזע כדי צו באַקומען די דערהיינטיקט COVID-19 2023-2024 וואַקצין.

• עטלעכע מענטשן וואָס האָבן מעדיקאַל צושטאַנדן אָדער נעמען מעדיציניען וואָס ווירקן אויף דעם אימונע סיסטעם מעגן באַקומען אַ ווייטערדיקע דאָזע פֿון COVID-19 וואַקצין. אייער געזונטערהייט אָפּהיטונג צושטעלער קען אייך העלפֿן.

עטלעכע מענטשן 12 יאָר אַלט און עלטערע מעגן אַנטשטאַט באַקומען אַ פֿאַרשיידענע COVID-19 וואַקצין געהייסן Novavax COVID-19 וואַקצין, (פֿאַרמולאַ אַדזשאַנטעד) (2023–2024). די וואַקצין איז פֿאַראַן לויט נויטפֿאַל ניצן אויטאָריזאַציע פֿון FDA. ביטע פֿאַרוויפֿט זיך צו די פֿאַקט בלעטלען פֿאַר מקבלים און אָפּהיטער פֿאַר מער אינפֿארמאַציע.

3. רעדט מיט אייער געזונטערהייט אָפּהיטונג צושטעלער

זאַגט אייער וואַקסינאַציע צושטעלער אויב דעם מענטש וואָס באַקומט די וואַקצין:

• האָט געהאַט אַן **אַלערגישע רעאַקציע נאָך אַ פֿריערדיקע דאָזע פֿון די COVID-19 וואַקצין**, אָדער אַן אינגרעדיענט אין די COVID-19 וואַקצין, אָדער האָט קיין **ערנסט, לעבן-טרעטענינג אַלערגיעס**.

• האָט געהאַט **מיאַקאַרדיטיס** (אַנצינדונג פֿון דעם האַרץ מוסקל) אָדער **פּעריקאַרדיטיס** (אַנצינדונג פֿון דעם אונטערשלאַק אויסער דעם האַרץ)

• האָט געהאַט **מולטיסיסטעם פֿאַרצינדונג סינדראַם** (געהייסן MIS-C אין קינדער און MIS-A אין דערוואַקסענע)

• האָט אַן **אָפּגעשוואַכט אימונע סיסטעם**

אין עטלעכע פֿאַלן, אייער געזונטערהייט אָפּהיטונג צושטעלער מעג באַשלוסן צו אָפּשטופֿן COVID-19 וואַקסינאַציע ביז אַ צוקונפֿטיקע וויזיט.

מענטשן מיט מינערווערטיק קראַנקייטן, אַזוי ווי פֿאַרקילונג מעגן וואַקצינירט ווערן. מענטשן וואָס זיינען מיטלמעסיק אָדער ערנסט קראַנק דאַרפֿן געוויינטלעך וואַרטן ביז זיי קומען אויף זיך. מענטשן מיט גייק COVID-19 אינפֿעקציע דאַרפֿן

ווארטן צו זיין וואקצינירט ביז זיי קומען אויף זיך פון זייער קראנקייט און אפגעשטעלט אנטשיידיקונג.

שוואנגערן מענטשן מיט COVID-19 זיינען אין א העכער ריזק פאר שווער קראנקייט. COVID-19 וואקסינאציע איז רעקאמענדירט פאר מענטשן וואס שוואנגערן, ברעסטפיידינג, אדער פרוירן יעצט צו שוואנגערן, אדער וועלכע מעגן שוואנגערן אין צוקונפט.

די COVID-19 וואקסין מעג געשטעלט זיין אין דעם זעלבן צייט אז אנדערע וואקסינען.

פאר אנדערע סימנים וואס דערוועגן איך, אַנקלינגט אייער געזונטערהייט אָפּהייטונג צושטעלער.

קעגנערש רעאקציעס דארפט מען באַריכטן צו דעם וואַקסין קעגנערש געשעעניש באַריכטן סיסטעם (Vaccine Adverse Event Reporting System) (VAERS). אייער געזונטערהייט אָפּהייטונג צושטעלער וועט געוויינטלעך פאַרלייגן דעם באַריכט, אָדער איר קענט עס אַליין טאָן. ווייזט די VAERS וועבפלאַץ אויף www.vaers.hhs.gov אָדער אַנקלינגט 1-800-822-7967. VAERS איז בלויז פאַר באַריכטן אָפּרופּן, און VAERS פּערסאָנאַל מיטגלידער געבן ניט קיין מעדיקאַל עצות.

4. ריסיקן פון א וואקסין רעאקציע

- ווייטיק, געשווילעכץ אדער רעדנאס אוו מען שטעלט די וואקסין, פֿיבער, זיין פֿאַרמאַטערט (מידקייט), קאָפּ ווייטיק, ציטערן, מוסקל ווייטיק, געלענק ווייטיק, עקל, ברעכעכץ און געשוואַלן לימפֿע נאָדעס קענען געשען נאָך COVID-19 וואַקסינאַציע.
- מען האָט זעלטן געזען מיאָקאַרדיטיס (אַנצינדונג פֿון דעם האַרץ מוסקל) אָדער פעריקאַרדיטיס (אַנצינדונג פֿון דעם אונטערשלאַק אויסער דעם האַרץ) נאָך COVID-19 וואַקסינאַציע. דעם ריזק איז אַבסערווירט מערסט געוויינטלעך אין זכרים 12 דורך 39 יאָר אַלט. דעם געלעגנהייט פֿון דאָס געשען איז נידעריק.

עטלעכע מאָל מענטשן חלשון נאָך מעדיקאַל פּראָצעדורן, אַריינגענומען וואַקסינאַציע. זאָגט אייער צושטעלער אויב איר זייט שווינדליק אָדער האָט זעאונג טוישן אָדער איר הערט קלינגען אין די אויערן.

אַזוי ווי מיט קיין מעדיצין, עס איז דאָ זייער אַ ווייט געלעגנהייט אַז אַ וואַקסין זאָל פאַרשאַפֿן אַן ערנסט אַלערדזשיק רעאָקציע, און אנדערן ערנסט הפֿסד אָדער טויטפֿאַל.

5. וואס אויב עס איז דא אן ערנסט פראבלעם?

אן אלערדזשיק רעאקציע קען געשען נאָך דעם וואַקצינירט מענטש אַרויסגיט פֿון קליניק. אויב איר זעט סימנים פֿון אַן ערנסט אַלערדזשיק רעאָקציע (כיווה, געשווילעכץ פֿון פנים און גאַרגל, שוועריקייט צו אַטעמען, אַ גיך האַרץ קלאַפעניש, קאַפּשווינדל, אָדער שוואַכקייט), אַנקלינגט 1-1-9 און נעמט דעם מענטש צו דעם נאָענטסטן שפיטאַל.

זוכט באַליק מעדיקאַל אַכטונג אויב דעם וואַקצינירט מענטש איבערלעבט ברוסטקאָסטן ווייטיק, קורצנעס פֿון אַטעם אָדער פֿיל אַ גיך-האַרצקלעפּ, פֿלאַטערן אָדער האַמערן האַרץ נאָך COVID-19 וואַקסינאַציע. די קענען זיין סימפּטאָמס פֿון מיאָקאַרדיטיס אָדער פעריקאַדיטיס.

6. שוץ מאסנאמען שאדן פארגיטיקונג פראגראם

דעם שוץ מאסנאמען שאדן פארגיטיקונג פראגראם (Countermeasures Injury Compensation Program, CICP) איז אַ פֿעדעראַל פּראָגראַם וואָס קען העלפֿן באַצאָלן פֿאַר קאַסטן פֿון מעדיקאַל אָפּהייטונג און אנדערע ספּעציפֿיש הוצעות פֿון געוויסע מענטשן וואָס זיינען געשעדיקט ביי עטלעכע מעדיצינען אָדער וואַקסינען, אַריינגענומען די וואַקסין. אין אַלגעמיין, מען דאַרף פאַרלייגן אַ קלייט צו דעם CICP במשך איין (1) יאָר פֿון די דאַטע ווען מען האָט באַקומט די וואַקסין. פֿדי צו לערנען מער וועגן דעם פּראָגראַם, ווייזט דעם וועבפלאַץ פֿון פּראָגראַם אויף www.hrsa.gov/cicp, אָדער אַנקלינגט 1-855-266-2427.

7. ווי אזוי קען איך לערנען מער?

- פֿרעגט אייער געזונטערהייט אָפּהייטונג צושטעלער.
- אַנקלינגט אייער אַרטיק אָדער שטאַט געזונטערהייט דעפּאַרטמענט.
- ווייזט דעם וועבפלאַץ פֿון די שפּיז און דרוג פֿאַרוואַלטונג (Food and Drug Administration, FDA) פֿאַקט בלעטלען, פּאַק COVID-19 פֿאַר אינסערט און ווייטערדיק אינפֿאַרמאַציע אויף www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/industry-biologics/coronavirus-covid-19-cber-regulated-biologics.
- קאַנטאַקטירט די צענטערס פֿאַר קראַנקייט קאָנטראָל און פֿאַרמיידונג (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) - אַנקלינגט (1-800-CDC-INFO) (1-800-232-4636) אָדער - ווייזט די COVID-19 CDC וואַקסינען וועבפלאַץ אויף www.cdc.gov/coronavirus.

